

1 **Wat is *Geloven Nu*?**

Geloven Nu is niet te vangen in één woord. Het is geen methode of cursus – maar toch steek je er veel van op. Het is geen school – maar toch zijn er veel verschillende groepen met een inleider. En die groepen zijn geen ‘praatgroepen’ – maar toch wordt er gepraat. Bijbelverhalen staan centraal, maar het gaat over het heden.

Laten we het maar niet moeilijker maken dan het is; want eigenlijk zegt de naam alles al: *Geloven Nu*. Hoe doe je dat? Hoe sta jij in je geloof? En hoe bevalt je dat? Tijdens de bijeenkomsten van *Geloven Nu* komen geloofs- en levensvragen aan de orde in een besloten groep. Prachtig uitgegeven boekjes leiden de groep een seizoen lang door bekende en minder bekende bijbelverhalen. Elk jaar verschijnt er een nieuw deel van *Geloven Nu*. In Nederland en Vlaanderen zijn ruim 120 groepen actief en dat aantal groeit gestaag.

In gesprek

In de bijeenkomsten gaan deelnemers aan de hand van een bijbeltekst in gesprek over zaken die er toe doen in hun leven. Daarmee biedt *Geloven Nu* een kans om uit de jachtige wereld te stappen en af te dalen naar een ander niveau. Een niveau waarop werkelijke ontmoetingen kunnen plaatsvinden met de ander en daarmee met de Ander. De gesprekken ontstaan aan de hand van de vragen in het boekje, maar kunnen ook een eigen leven gaan leiden. Een goed groepsproces is belangrijker dan alle vragen verplicht doornemen.

De uitgave

Elk *Geloven Nu*-boekje bestaat uit acht hoofdstukken, met daarin (bijbel)tekst, enkele vragen dan wel suggesties voor groepsbespreking en enige achtergrondinformatie bij de betreffende (bijbel)tekst.

Zeven hoofdstukken zijn gewijd aan een bijbeltekst. De fragmenten zijn zo afwisselend mogelijk gekozen, uit het Oude en Nieuwe Testament, bekende of onbekende verhalen, over mensen van vlees en bloed, over leven en dood, ziekte en genezing, oorlog en vrede. Dat de Bijbel een onuitputtelijke bron van mogelijkheden is, wordt met *Geloven Nu* heel duidelijk.

Hoofdstuk acht wordt jaarlijks vrijgehouden voor iemand van onze tijd die op zijn of haar eigen wijze gekozen heeft voor een leven met God. Met andere woorden: hoofdstuk acht gaat dus over heiligen en andere (buiten)gewone mensen. Een voorwaarde is wel dat ze redelijk bekend zijn geworden. Enkele voorbeelden uit eerdere jaren: bisschop Romero, Moeder Teresa, Dag Hammarskjöld.

2 Voor wie is *Geloven Nu*?

We zouden bijna willen zeggen: voor iedereen die dit leest. Want dat je op de site van de KBS terecht bent gekomen, geeft al aan dat je belangstelling hebt voor geloofs- en levensvragen en dat je stil wilt staan bij bijbelverhalen. En dat is eigenlijk het eerste dat van belang is. Hoewel – je moet er ook over willen en durven praten met anderen – dat dan weer wel.

Zoekt en gij zult vinden?

Het is moeilijk om aan te geven ‘wat’ de deelnemers van *Geloven Nu* ‘zoeken’. Sommigen zijn niet zozeer op zoek, maar verlangen gewoon naar een goed gesprek over hun geloof op zijn tijd. Anderen streven naar persoonlijke verdieping. Weer anderen willen de Bijbel een centrale plaats geven in hun leven en geven dat verlangen vorm via de gesprekken binnen *Geloven Nu*. Voor velen zijn de bijeenkomsten alleen al een verademing, omdat God gewoon genoemd mag worden, iets wat door veel gelovers gemist wordt in het dagelijks leven. Er zijn ook deelnemers die hun bijbelkennis wat willen verbreden. Kortom, de motivatie om mee te doen verschilt per persoon, maar iedereen is welkom. Jij dus ook. Wie je ook bent, wat je ook zoekt. (En wat je vindt, dat weet nog niemand.)

Leeftijdsopbouw en geloofsrichting

Het materiaal richt zich op deelnemers tussen 25 en 40 jaar, maar ook mensen van 50 jaar en ouder nemen deel aan *Geloven Nu*-groepen. Er is ook materiaal ontwikkeld voor jongeren: *Geloven Nu voor tieners*.

Geloven Nu is een katholiek initiatief en staat open voor mensen uit elke geloofsrichting.

3 Heeft *Geloven Nu* een doel?

Een goede vraag, waarop niet zomaar met JA te antwoorden is. *Geloven Nu* heeft in elk geval geen verborgen agenda in de sfeer van ‘mensen weer naar de kerk krijgen’. Tegelijkertijd sluiten de makers van *Geloven Nu* niet uit dat het persoonlijk geloofsleven van deelnemers een nieuwe impuls krijgt. En ze maken er ook geen geheim van dat ze daarop hopen, dat dát het effect zal zijn: een levende, voelbare aanwezigheid van God in de harten van de deelnemers.

Geloven Nu staat open voor iedereen en wil daarom nadrukkelijk ruimte blijven bieden aan elke mens. In de vrije, open gesprekken is iedere deelnemer bezig aan zijn of haar eigen weg naar God. Als *Geloven Nu* al een doel heeft, is het dat: mensen op weg helpen naar God. Hun eigen weg. Want er zijn zoveel wegen naar God als er mensen zijn. *Geloven Nu* dringt daarom niets op, maar biedt alleen aan. Het effect van *Geloven Nu*, of ‘wat mensen ermee doen’, ligt in handen van de deelnemers zelf.

4 Het verloop van een bijeenkomst

De deelnemers van een groep komen op een afgesproken tijdstip en plaats bij elkaar. Het hangt van de groepsleden af hoe en wanneer de bijeenkomsten plaatsvinden. Hierover maakt elke groep zelf afspraken:

- 's morgens, 's middags of 's avonds
- bij een groepslid thuis, al dan niet roulerend
- in een ruimte van de eigen parochie of gemeente

Na binnenkomst volgt uiteraard een begroeting in ontspannen sfeer, er is meestal koffie of thee. De bijeenkomst zelf begint met het voorlezen van de tekst die besproken zal worden. Als de tekst is voorgelezen, volgt een korte stilte, waarin je de tekst goed tot je door kunt laten dringen. Daarna is er ruimte voor eigen vragen en opmerkingen. Wat staat hier eigenlijk? Begrijp ik het, herken ik het wel of niet? Wat is ieders eerste reactie? Zo ontstaat meteen al een gesprek dat 'buiten' in de wereld vrij zeldzaam is.

Het boekje reikt daarna suggesties aan voor een verdere groepsbespreking. De vragen zijn zodanig opgesteld dat de verschillende hoofdmotieven van het verhaal besproken worden, als je ze allemaal doorloopt. De vragen zetten aan tot zelfreflectie; je wordt uitgenodigd na te denken over wat dit verhaal te betekenen heeft voor jouw leven van vandaag.

Bijvoorbeeld. Het overbekende verhaal van de barmhartige Samaritaan; denk eens na over jouw houding in gevallen waarin een ander hulp nodig heeft. Wat doe jij? En hoever ga je? Ben je bereid om zelfs een vijand te helpen – wat deze Samaritaan deed? Of help je alleen je eigen buurman? Door stil te staan bij dit soort vragen kan er een wereld voor je opengaan, al is het maar de wereld van je eigen innerlijk.

Naast de tekst en de vragen is er de achtergrondinformatie. Die is speciaal bij elk hoofdstuk geschreven en is toegespitst op de betreffende thematiek. De achtergrondinformatie is een combinatie van exegetische uitleg en historische duiding van de teksten.

Vrijheid is belangrijk binnen de gesprekken. De vragen hoeven niet strikt gevolgd te worden en het staat elke groep vrij de achtergrondinformatie te gebruiken of niet. Belangrijker dan dat vragen en informatie helemaal doorgespit worden, is het dat er een mooi en vruchtbaar proces op gang komt. Toch blijkt in de praktijk dat de meeste groepen het boekje volgen – tot volle tevredenheid.

Bij elk hoofdstuk zijn schitterende foto's afgedrukt, zorgvuldig gekozen bij de betreffende tekst. De bijeenkomst kan worden afgesloten met een beeldmeditatie. In stilte kijken de aanwezigen naar één van de afbeeldingen. De innerlijke ruimte die dan kan ontstaan en de onderlinge openheid, geven gelegenheid tot het hardop uitspreken van een kort gebed of een gedachte.

Het slotgebed uit het boekje beëindigt de bijeenkomst, maar ook hier geldt: ieder gebed dat uit het hart van de mensen zelf komt, gaat vóór de geschreven woorden.

5 Extra bijeenkomsten

Het jaarprogramma van *Geloven Nu* biedt materiaal voor acht bijeenkomsten. In sommige plaatsen is de goede gewoonte ontstaan om met alle *Geloven Nu*-groepen eens per jaar samen te komen voor een gezamenlijke avond. Het programma voor zo'n avond is geheel vrij. Het kan een lezing zijn of een concert, een bezoek aan een klooster of een meditatieve wandeling. Of iets anders!

6 Ervaringen van deelnemers

'Bij *Geloven Nu* heeft ieder zijn eigen inbreng, waarbij je ook je eigen mening onder kritiek kunt en moet stellen. Zo leren we van en aan elkaar, al blijven er altijd vragen open. We blijven tenslotte altijd leerling.'

'Ik ben me er bewust van geworden hoe ik – vanuit mijn eerste levensjaren thuis en later in school-, werk- en leefsituaties – verworteld en vergroeid ben met de levensvisie en de levenswijze die in de Bijbel verwoord is. Er is mij een spiegel voorgehouden, troost geboden en op andere momenten richting. Ik voel me gedragen en heb uiteindelijk een diepgevoeld vertrouwen dat geloof "bergen doet verzetten".'

'Na twee keer aan een bijeenkomst deelgenomen te hebben, dacht ik: dit is niet wat ik ervan verwacht had; ik had meer bijbelkennis verwacht... Maar, naar gelang de cursus vorderde, kreeg ik aardigheid in het zelf zoeken naar zin en betekenis in de teksten. Nu zeg ik: ik krijg er honger van, het smaakt naar meer!'

'Ik werd in die tijd, waarin de bijeenkomsten handelden over de Barmhartige Samaritaan, wel heel indringend geconfronteerd met een mevrouw, voor wie "nergens plaats was" en met het gegeven hoe lastig, zo niet onmogelijk, het is om in het hulpverlenerswereldje betrokkenheid en daadkracht als van de Barmhartige Samaritaan te vinden, en... met waar ook ik, ondanks de schrijnende situatie, mijn eigen grenzen leg.'

'Bij *Geloven Nu* wordt niet van bovenaf gezegd wat wij moeten vinden van de aangeboden bijbelteksten. Wij kunnen zelf aan het woord komen. En gepraat wordt er! Iedereen blijkt veel bijzondere gedachten en ervaringen bij de teksten te hebben. Het luisteren naar elkaar is daarbij een belangrijk bestanddeel. De gedachte dat er een diepere laag in de bijbeltekst zit, spreekt mij het meeste aan. Het maakt oude teksten nieuw. Als op brede basis in de parochie zulke groepen functioneren, houdt je een parochiegemeenschap levend, ook zonder vaste pastor. Meedoen dus!'

'In één woord: prachtig!'

7 Het effect van Geloven Nu

De sprakeloosheid voorbij

Deelnemers aan *Geloven Nu* zijn enthousiast over het feit dat ze in de groep over hun geloof kunnen praten. Op een zoekende manier wellicht, of juist vanuit een stevige overtuiging, maar hoe dan ook: praten. In een tijd waarin het geloof niet vanzelfsprekend is, voelt dat voor velen als een bevrijding. Veel mensen van nu, zeker katholieken, zijn het simpelweg niet gewend, praten over het geloof. Maar in de groep is het veilig. Na een soms aarzelende start gebeurt het wonder elke keer weer; als mensen een paar keer bij elkaar geweest zijn, durven ze steeds duidelijker onder woorden te brengen wat hen beweegt. De sprakeloosheid voorbij, eindelijk.

Onderlinge vertrouwdheid

Waar mensen in kleine kring bij elkaar komen en vertrouwelijke dingen met elkaar delen, ontstaat als vanzelf een onderlinge vertrouwdheid die heel kostbaar wordt. De sympathie voor elkaar groeit, de afstand naar de ander toe wordt steeds kleiner, omdat je elkaar toelaat in het gebied van het eigen innerlijk. Normaal gesproken geef je dat misschien niet zo gemakkelijk prijs, maar in een *Geloven Nu*-groep is er alle ruimte voor. De onderlinge band groeit sterk en snel. Als een *Geloven Nu*-groep eenmaal draait, bestaat hij jaren voort.

Vertrouwdheid met God

Het lijkt hoog gegrepen; vertrouwdheid met God. Daarom is het een geruststellende gedachte dat we onderaan mogen beginnen: bij elkaar. Want de vertrouwdheid met medemensen is een eerste stap naar een werkelijke vertrouwdheid met de Eeuwige. Als wij ons afsluiten voor onze medemens, sluiten we ons af voor Hem. En omgekeerd is het net zo: als wij ons openen voor elkaar, openen wij ons naar Hem toe. Wij laten Hem toe in de mate waarin wij elkaar toelaten. Wie op deze manier kijkt naar de gesprekken van *Geloven Nu*-groepen, zal ze zien als een prachtig, eigentijds instrument op ieders weg naar God.

Wervelwind

Geloven Nu bestaat sinds 1993 en heel vaak zijn uit nieuwe groepen weer volgende groepen ontstaan, bijna als vanzelf. Als een groep tot tevredenheid draait, komen er meestal aanmeldingen bij. Een logisch gevolg van het enthousiasme van de deelnemers. Een groep heeft idealiter zeven of acht deelnemers. Zodra er teveel mensen bijkomen, is het beter de groep te splitsen en met een nieuwe groep verder te gaan. Zoals gezegd gaat dit vaak vanzelf, maar bij actieve werving kan het nog sneller gaan.

Het is mooi om te zien dat het mogelijk is om door de gesprekken vrij een nieuwe, open ruimte in te stappen. Werving is soms nauwelijks nodig, omdat mensen die in de vrijheid staan, zelf al wervend genoeg zijn. *Geloven Nu* als wervelwind(je) van de heilige Geest.

8 Zelf een groep oprichten

Veel *Geloven Nu*-groepen zijn ontstaan op eigen initiatief. Er zijn verschillende manieren om te beginnen met een groep. Maar welke is voor jou het meest geschikt? Als je al een paar mensen hebt waarmee je van start wil, kan het heel snel gaan. Maar het maakt niet uit of je nog alleen bent, of dat je al een groep om je heen verzameld hebt. Iedereen kan altijd met *Geloven Nu* beginnen.

Hoe kun je beginnen

- Je informeert bij je eigen kerk. Veel geloofsgemeenschappen werken al met *Geloven Nu* en kunnen je eenvoudig de weg wijzen naar mensen die je verder kunnen helpen.
- Of je gaat naar de boekhandel en koopt of bestelt *Geloven Nu* START en volgt de instructies in het boekje.

Let op. Hoewel het heel goed mogelijk is om zelf te beginnen met een groep, adviseren de makers van *Geloven Nu* wel het bestaan van de groep te melden bij de eigen geloofsgemeenschap. Het is goed als de *Geloven Nu*-activiteiten in een stad of dorp een centrale plek hebben. Niet alleen in organisatorische zin is dat handig, het speelt ook mentaal een rol van belang. Het trefwoord is dan: thuisfront [zie het hoofdstuk over Rol van de eigen geloofsgemeenschap]

Geloven Nu START

Geloven Nu START is speciaal geschreven voor nieuwe groepen. Het is een boekje waarin de eerste bijeenkomst is gewijd aan de kennismaking met elkaar. Daarna volgen enkele hoofdstukken bij wijze van introductie op de manier van werken, een verkorte vorm van wat er in de volgende boekjes zal gebeuren.

Hoe vind ik zelf deelnemers

Niet te hard zoeken! Dan krijgt het iets geforceerds, wat *Geloven Nu* niet moet hebben. Vaak weet je wel van mensen of ze belangstelling zullen hebben. Een keertje polsen is dan heel gemakkelijk. Maar er is ook een geval bekend van iemand die met het telefoonboek in de hand ging zitten en vage bekenden is gaan bellen. Dat is nu ruim tien jaar geleden en die groep die daaruit ontstaan is, draait nog steeds. Wat we maar zeggen willen: zoek de manier die het best bij je past.

O ja – en als je op pad gaat, zeg er dan vooral bij dat mensen die niets ‘durven’ zeggen meer dan welkom zijn. Een avondje alleen maar luisteren mag ook. Altijd weer blijkt dat zelfs de meest notoire zwijgers op een gegeven moment gaan meepraten.

Als je niemand kent met wie het volgens jou zou lukken, sluit je dan gewoon aan bij een bestaande groep in jouw buurt.

Verdere informatie

Als je verder geïnformeerd wilt worden, zijn er mensen die bereid zijn naar je toe te komen. Hierover is van tevoren wel enig overleg nodig. Voor degene die naar je toe kan komen, is het wel van belang om te weten of er echt een levensvatbare groep aan het ontstaan is. De bezoeken van deze medewerkers zijn niet bedoeld voor privé-gesprekken. Voor meer informatie:

Nederland

Harry van de Kamp: T 06 29 03 76 81; E harkamp@planet.nl

België

Luc Devisscher, KBS Vlaanderen, Mechelen: T 015 29 84 15; E info@kbsvlaanderen.be

Voor overige vragen

KBS Uitgeverij, Den Bosch: T 073 613 32 20; E info@kbsuitgeverij.eu

9 Rol van de eigen geloofsgemeenschap

Thuisfront

Een lokale geloofsgemeenschap (parochie of gemeente) kan besluiten om met *Geloven Nu* te beginnen. Vaak is het de pastor of dominee die het initiatief neemt, of een groep vrijwilligers. Het is mooi als het zo gaat, want op deze manier komt de *Geloven Nu*-groep stevig verankerd te staan in de lokale christelijke gemeenschap. De *Geloven Nu*-activiteiten krijgen daarmee een 'thuisfront'. Een plaats waar of van waaruit 'het' gebeurt.

Vaak komen de groepen bij elkaar in ruimtes 'van de kerk', wat natuurlijk kan variëren van vergaderzaal tot keuken. Het spreekt vanzelf dat een kerkbestuur dat besluit om met *Geloven Nu* te beginnen, de deuren ook letterlijk openzet voor mensen die willen meedoen. De gesprekken verlopen verder volkomen vrij en de parochie/gemeente als zodanig heeft inhoudelijk geen bemoeienis met de bijeenkomsten van de groepen. Wel kan een pastor of dominee gespreksleider zijn van een groep (zie het volgende hoofdstuk).

Werving

De werving door geloofsgemeenschappen verloopt anders dan wanneer iemand op eigen initiatief met een groep begint. Werving die namens de geloofsgemeenschap gedaan wordt, dus 'vanuit de kerk', zal anders van toon zijn, anoniemer wellicht, maar daarom niet minder effectief.

Denk bij het zoeken naar kandidaten voor *Geloven Nu*-groepen aan:

- deelnemers aan huwelijksvoorbereiding
- ouders van dopelingen
- ouders van communicanten
- ouders van vormelingen
- vrijwilligers

Niet zelden zijn stellen die zich gezamenlijk op hun huwelijk voorbereid hebben, samen verder gegaan als *Geloven Nu*-groep. Goede voorlichting over *Geloven Nu*, bijvoorbeeld tijdens de slotavond, kan zomaar een hele groep opleveren.

Persoonlijke informatie

Als er in een parochie/gemeente of bij enkele mensen het plan ontstaat om met een groep te beginnen, zijn onderstaande personen graag bereid tot overleg en informatie. Ze zijn bereid om op bezoek te komen bij mogelijke voorbesprekingen en zijn desgewenst graag aanwezig bij een bijeenkomst van parochiebestuur, cura, dekenaal bestuur of een beginnende groep.

Nederland

Harry van de Kamp: T 06 29 03 76 81; E harkamp@planet.nl

België

Luc Devisscher, KBS Vlaanderen, Mechelen: T 015 29 84 15; E info@kbsvlaanderen.be

Voor overige vragen

KBS Uitgeverij, Den Bosch: T 073 613 32 20; E info@kbsuitgeverij.eu

10 De gespreksleider

Elke *Geloven Nu*-groep heeft een gespreksleider nodig. Als er een pastor, predikant of catecheet beschikbaar is om de groep te leiden, wordt dit vaak op prijs gesteld. Tijdens de gesprekken kunnen vragen boven komen drijven waar niemand een antwoord op heeft. Het is niet gezegd dat theologisch geschoolden wél op alle vragen een antwoord hebben, maar toch is het vaak prettig dat er iemand aanwezig is met een theologische achtergrond. Sommige groepen vinden de aanwezigheid van een geschoolde gespreksleider een voorwaarde.

De gespreksleider kan ook heel goed een deelnemer van de groep zijn. De teksten van *Geloven Nu* zijn zo geschreven dat iedereen ermee aan de slag kan. Als er tijdens een bijeenkomst vragen zijn waarop geen antwoord te vinden is, dan nog blijft er genoeg te bespreken over. Dán maar even over op een ander onderwerp. Als er vragen boven komen waarop een antwoord echt noodzakelijk is, kan men na afloop alsnog een deskundige bellen of mailen.

Of de groep nu geleid wordt door een geschoolde en/of gewijde voorganger of door een leek – het maakt wel *verschil*, maar in wezen maakt het niet *uit*. Het is vooral van belang dat de gespreksleider iemand is die bereid is naar anderen te luisteren (in plaats van naar zichzelf) en die enig natuurlijk gezag heeft, zonder een betweter te zijn.

Enkele praktische wenken voor een gespreksleider vind je in het volgende hoofdstuk.

11 Profiel van een gespreksleider van een Geloven Nu-groep

De gespreksleider is van groot belang voor het goede verloop van het gesprek van de groep. Hij/zij draagt er zorg voor dat het gesprek van de groep op een goede manier kan worden gevoerd. Daartoe heeft de gespreksleider een aantal vaardigheden nodig die hij kan inzetten tijdens het gesprek. En er is een aantal dingen die de gespreksleider niet hoeft te kunnen en niet moet doen.

Wat hoeft een gespreksleider *niet* te *doen*?

- *De gespreksleider hoeft allereerst geen allesweter te zijn.* Soms is het niet erg als een gespreksleider op bepaalde informatieve vragen geen antwoord heeft. Wellicht dat een ander in de groep het antwoord wel heeft. Het gesprek vraagt overigens niet altijd om antwoorden. Het kan ook gebeuren dat er verschillende antwoorden worden gegeven, die naast elkaar kunnen bestaan.
- *Het is goed als de gespreksleider niet te snel zijn of haar eigen mening of inzicht geeft in het gesprek.* Eerder is het van belang om de andere leden van de groep uit te dagen om zelf hun gedachten te verwoorden. Alleen met het oog op het verdere gesprek van de groep kan de gespreksleider iets van een eigen inzicht ter overweging aan de groep

meegeven. Daarbij is het goed om te bedenken dat de inbreng van de gespreksleider niet van groter belang en gewicht is dan dat van de andere leden van de groep.

- *De verantwoordelijkheid voor het gesprek ligt niet alleen bij de gespreksleider, maar bij alle leden van de groep.* De gespreksleider kan de anderen wel aanmoedigen om samen een goed klimaat te scheppen.
- *De gespreksleider hoeft aan het eind van het gesprek niet over te gaan tot een algemene samenvatting of conclusie van het gesprek ('dus eigenlijk vinden we allemaal dat...').*

Wat kan de gespreksleider *wel doen* om het gesprek goed te laten verlopen?

- *Hij/zij dient goed zicht te houden op het verloop van het gesprek.* Als een groep van het onderwerp afdwaalt is het de taak van de gespreksleider om weer terug te keren bij het onderwerp dat men wil bespreken.
- *Hij/zij dient oog te hebben voor de structuur van het gesprek.* Elk gesprek heeft een begin, een middenstuk en een afronding. Hij is in staat om het onderscheid tussen informatieve en inhoudelijke vragen te herkennen en hierop in te spelen. Hij ziet erop toe dat zowel de bijbeltekst als de eigen ervaringen van de deelnemers die door de tekst worden opgeroepen, in het gesprek aan bod kunnen komen. Ook is het van belang te zorgen voor een goede tijdbewaking;
- *Hij/zij moet zorgen voor een goed klimaat binnen de groep.* Het is van groot belang dat eenieder zich veilig voelt in de groep en dat iedereen zich vrij voelt om een eigen inbreng te hebben in het gesprek;
- *'Storingen' hebben altijd voorrang.* Er zijn vele factoren die een gesprek kunnen belemmeren, zowel vanuit de groep zelf (bijvoorbeeld: door elkaar heen praten) als van buitenaf (bijvoorbeeld: de groep zit in een onrustige ruimte). Het heeft geen zin om deze storingen te negeren. Eerder is het van belang om de storing te benoemen, zelfs als er niets aan gedaan kan worden (Het is koud hier, hè?);

De volgende *gespreksvaardigheden* zijn belangrijk:

- *Actief luisteren*, door te letten op non-verbale communicatie en door te luisteren 'achter de woorden' naar wat iemand werkelijk te zeggen heeft.
- *Vragen om verduidelijking.* Dit kan de anderen helpen om ruimte te geven aan het verder ontwikkelen van de eigen gedachten.
- *Het stellen van de juiste 'open' vragen* die uitnodigend en verhelderend zijn en de ander vrij laten in het formuleren van het eigen antwoord. Vaak beginnen open vragen met woorden als: wie, wat, waar, wanneer, welke. Gesloten vragen daarentegen sturen al aan

op een bepaald antwoord. De 'waarom-vraag' wekt de indruk dat de ander ter verantwoording wordt geroepen en nodigt niet uit tot een open gesprek.

- *Samenvatten*. Hiermee wordt niet het samenvatten van een heel gesprek bedoeld, maar het in eigen woorden teruggeven van wat iemand gezegd heeft. Dit geeft die ander de ruimte tot verduidelijking of tot het verder onder woorden brengen van zijn/haar gedachten.

Bovenstaande informatie is gebaseerd op:

Wim Vroom, *Met elkaar op weg, een cursus voor het leiden van groepsgesprekken*, uitgave Diocesaan Pastoraal Centrum Rotterdam (2003).

Deze uitgave is voor € 4,50 te bestellen: www.bisdomrotterdam.nl/webwinkel

12 **Ontstaan en groei van Geloven Nu**

Geloven Nu is in 1993 ontstaan in Deventer. Pastoraal werker Peter Dullaert begon een gespreksgroep met jongvolwassenen. Samen maakten ze een lijst met onderwerpen waarover ze wel zouden willen verder praten. Al gauw werd duidelijk dat die lijst een keer 'op' zou zijn, dat er meer nodig was om in gesprek te blijven.

Peter Dullaert vroeg medewerking van Jan van Spaendonck († 2004). Samen durfden ze het aan om evangelieverhalen tot het uitgangspunt te maken van de gesprekken. In tegenstelling tot de lijst met onderwerpen, bleef de Bijbel een onuitputtelijke bron van verhalen en thema's.

De aanpak sloeg aan en bleek zelfs, vrij onverwacht, in een behoefte te voorzien. Al gauw vormde zich een tweede groep, en een derde. En zo voltrok zich wat later wel eens 'het wonder van Deventer' genoemd is. Het aantal groepen is sinds die tijd blijven groeien en inmiddels zijn er ruim honderd groepen actief in Nederland en Vlaanderen.

De vlucht die *Geloven Nu* genomen heeft, is mede te danken aan de ondersteuning vanuit het aartsbisdom Utrecht. Ook in de bisdommen Rotterdam en Roermond wordt veel met *Geloven Nu* gewerkt. Het bisdom Groningen-Leeuwarden introduceert *Geloven Nu* in het najaar van 2009. Vanaf 2002 heeft de Katholieke Bijbelstichting (KBS) de productie, distributie en promotie van het materiaal op zich genomen.

13 **Waarom beginnen met *Geloven Nu*?**

Er zijn veel mooie kanten aan het werken met *Geloven Nu*, zowel voor kerkgemeenschappen als voor de deelnemers. Een greep uit mogelijke positieve neveneffecten en andere voordelen:

- *Geloven Nu* is laagdrempelig, veronderstelt geen kennis van de Bijbel of het geloof bij de deelnemers; kennis groeit in de loop van de bijeenkomsten.
- De oprichting van een groep kan met een gerust hart aan vrijwilligers of de deelnemers zelf worden overgelaten.

- Geloven Nu is eenvoudig en praktisch opgezet.
- De voorbereiding van de bijeenkomsten vraagt niet veel tijd.
- De teksten zijn zo geschreven dat groepsleden er zelf mee aan de slag kunnen.
- Geloven Nu kan een parochie of gemeente een nieuw gezicht geven en bijdragen aan groei en bloei van kleine kernen.
- Geloven Nu is ook gewoon: gezellig! Er wordt veel gelachen.
- Geloven Nu is ook gewoon: diepgang. Er valt wel eens een traan.
- Geloven Nu is kortom een gouden kans voor mensen om met elkaar in gesprek te raken over bijbelteksten en – daaruit voortvloeiend – over dingen die er werkelijk toe doen voor de deelnemers.
- Geloven Nu brengt mensen bij elkaar op een eenvoudige manier: door onderlinge gesprekken, waarin het wederzijds vertrouwen groeit.
- Geloven Nu biedt mensen, juist door dit groeiende wederzijdse vertrouwen, de kans om open te bloeien. Een kans om het eigen innerlijk te openen naar de groepsgenoten en daarmee naar God.

14 Leverbare delen

Geloven Nu START (2007)

Gebrocheerd, 24 blz.

ISBN 978 90 6173 917 3

Prijs € 8,00

- Kennismaking met elkaar en met *Geloven Nu*
- Op zoek naar de zin van je leven
- Op zoek naar de uiteindelijke zin
- Marta en Maria

Geloven Nu 5 (2006)

Gebrocheerd, 64 blz.

ISBN 978 90 6173 890 9

Prijs € 12,50

- Het verbond met Abraham
- De roeping van Mozes
- Ruth
- Eeuwig blijft zijn verbond
- Maria en Elisabet
- De Goede Herder
- Het verbond voor alle volken
- Moeder Teresa

Geloven Nu 6 (2007)

Gebrocheerd, 60 blz.

ISBN 978 90 6173 919 7

Prijs € 12,50

- Van zwaard tot ploeg
- Vredemakers in naam van de HEER
- Vrede geven
- Barnabas, de bruggenbouwer
- Een wijze vrouw
- Nieuwe mensen worden
- Uw vreemdelingen
- Dag Hammarskjöld

Geloven Nu 7 (2008)

Gebrocheerd, 60 blz.

ISBN 978 90 6173 919 7

Prijs € 12,50

- Het gevecht van Jakob
- Het gouden stierkalf
- De weduwe van Sarefat
- Een ongeneeslijke vrouw genezen
- De liefde van een zondares
- De verloren zoon
- Geduld, volharding en gebed
- Don Bosco

Geloven Nu 8 (2009)

Gebrocheerd, 60 blz.

ISBN 978 90 6173 150 4

Prijs € 12,50

- Kaïn en Abel
- Het geloof van Job
- Het erfrecht van vrouwen
- De twaalfjarige Jezus
- De bekering van Petrus
- Paulus op de Areopaag
- God is liefde
- Alfons Ariëns

15 Evaluatieformulier voor een *Geloven Nu*-groep aan het eind van het seizoen

- 1 Hoe vond je het
 - a) om op deze manier met elkaar over geloven te spreken?
 - b) om op deze manier met elkaar bijbelteksten te lezen en te bespreken?
 - c) om op deze manier met elkaar te bidden?

- 2 Hoe heb je de groepsgesprekken ervaren?
 - a) Wat ging er goed in de groep?
 - b) Wat kan er verbeterd worden?
 - c) Wat vond je goed aan de leiding?
 - d) Wat kan er verbeterd worden aan de leiding?

- 3 Hoe vond je het aangeboden materiaal?
 - a) Welk(e) bijbelverhaal / bijeenkomst sprak je het meeste aan? Leg uit.
 - b) Welk(e) bijbelverhaal / bijeenkomst sprak je het minste aan? Leg uit.
 - c) Wat vond je van de vragen?
 - d) Hoe waardeer je de achtergrondinformatie?
 - e) Hoe ging de voorbereiding thuis?
 - f) Wat heb je gemist (inhoud / onderwerp / uitleg)?

- 4 Hebben de bijeenkomsten je verrijkt, geïnspireerd en/of op nieuwe gedachten gebracht? Geef concrete voorbeelden.

- 5 Wil je verder gaan met *Geloven Nu* in deze groep?

Desgewenst kunt u uw bevindingen mailen aan Harry van de Kamp van de Stuurgroep Geloven Nu: harkamp@planet.nl